KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, de 28e februari 1983 door de Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnszorg en door de Gemeenschapsminister van Gezondheidsbeleid verzocht hun van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Executieve "houdende bepaling van de criteria op grond waarvan de instellingen werkzaam in het domein van de persoonsgebonden aangelegenheden gevestigd in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad behoren tot de Vlaamse Gemeenschap", heeft de 15e mei 1985 het volgend advies gegeven :

1. Het ontwerp heeft tot doel een aantal criteria vast te stellen waaraan de interne organisatie van de in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad gevestigde openbare en private instellingen "minimaal" moet beantwoorden om, "voor de toepassing van de wetten, de decreten en de besluiten en verordeningen betreffende de persoonsgebonden aangelegenheden bedoeld in artikel 5 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, als uitsluitend behorend tot de Vlaamse Gemeenschap beschouwd (te kunnen) worden" (artikel 1). De instellingen welke aan die criteria voldoen, zouden als dusdanig door de Vlaamse Executieve kunnen worden erkend (artikel 2), en die erkenning zou voor die instellingen een bijkomende voorwaarde zijn om in aanmerking te kunnen komen "voor de in de Vlaamse Gemeenschap inzake persoonsgebonden aangelegenheden geldende subsidie- en erkenningsregelingen" (artikel 3).

2. Een dergelijke regeling zou neerkomen op een dubbele beperking van het toepassingsgebied van artikel 59bis, § 4bis, van de Grondwet in zover die bepaling de Vlaamse Gemeenschap betreft, doordat aan die Grondwetsbepaling op een normatieve wijze een limitatieve interpretatie zou worden gegeven en bovendien de toepasselijkheid van de bedoelde bepaling afhankelijk zou worden gemaakt van een erkenning die speciaal en uitsluitend met dat doel zou worden ingevoerd.

Het komt, buiten aan de Grondwetgever zelf - d.i. de wetgever handelend overeenkomstig de procedure voorgeschreven door artikel 131 van de Grondwet -, aan geen enkele overheid toe om de toepassing van een Grondwetsbepaling op zo'n manier aan banden te leggen.

.../...

Een dergelijke handelwijze is des te minder aanvaardbaar, wanneer het - zoals in casu - gaat om een Grondwetsbepaling die de respectieve bevoegdheidssferen van onderling autonome politieke entiteiten afbakent.

3. Opdat een instelling gevestigd in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad onder de toepassing zou vallen van een erkennings- of een subsidieregeling van de Vlaamse Gemeenschap inzake persoonsgebonden aangelegenheden, dient zij niet alleen te voldoen aan de specifieke voorwaarden van de betrokken regeling, maar moet zij ook binnen de bevoegdheidssfeer van de Vlaamse Gemeenschap vallen, d.w.z. ook voldoen aan de voorwaarde gesteld in artikel 59bis, § 4bis, van de Grondwet.

Het zijn wellicht reële moeilijkheden waarmee de Vlaamse Executieve en haar diensten op dat vlak hebben af te rekenen, die aan het ontwerp ten grondslag liggen.

De ontworpen regeling is echter niet het geschikte middel om aan die moeilijkheid het hoofd te bieden.

Een verordening die strijdig is met de Grondwet bindt de rechter immers niet.

En zelfs indien de ontworpen regeling bij decreet zou worden ingevoerd - en bijgevolg de rechter er wel door zou zijn gebonden -, zou het beoogde doel evenmin worden bereikt, wegens het feit dat ze de onderlinge bevoegdheden van de Staat en twee Gemeenschappen op een met de Grondwet onverenigbare wijze zou aantasten en derhalve door het Arbitragehof zou kunnen worden gecensureerd.

.../...

4. De met het ontwerp nagestreefde verhoging van de rechtszekerheid inzake de toepassing van artikel 59bis, § 4bis, van de Grondwet in Brussel-Hoofdstad zou echter wel in een zekere mate kunnen worden bereikt door de uitvaardiging gepaard gaand met een ruime bekendmaking, van een omzendbrief waarin de Vlaamse Executieve zou aangeven welke de criteria zijn op grond waarvan, volgens haar, "in normale omstandigheden" een in Brussel-Hoofdstad gevestigde instelling kan worden beschouwd als behorend tot de Vlaamse Gemeenschap voor de toepassing van regelingen inzake persoonsgebonden aangelegenheden.

Op die manier vastgestelde criteria zouden hierop neerkomen dat de instellingen die eraan voldoen, zouden worden geacht ook aan artikel 59bis, § 4bis, van de Grondwet te voldoen, en omgekeerd, behoudens wanneer in een concreet geval bijzondere omstandigheden een andere, en derhalve speciaal te motiveren beslissing zouden rechtvaardigen.

Een dergelijke handelwijze zou een zeker houvast bieden en toch de correcte toepassing van artikel 59bis, § 4bis, van de Grondwet niet in de weg staan in de concrete gevallen waarin de strikte toepassing van die criteria in conflict zou komen met het voorschrift van de Grondwet.

5. In de gegeven omstandigheden acht de Raad van State een onderzoek van de tekst zelf van het voorgelegde ontwerp overbodig.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	:	P. VERMEULEN,	voorzitter,
		J. NIMMEGEERS, W. DEROOVER,	staatsraden,
		F. DE KEMPENEER, J. GIJSSELS,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	:	F. LIEVENS,	toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. DE COENE, eerste auditeur.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

F. LIEVENS. P. VERMEULEN.